Додаток 1

Санітарно – просвітницька інформація

«Як говорити з пацієнтом, який сумнівається у вакцинації: довіра, розуміння та обґрунтований вибір»

Вакцинація є одним із найефективніших способів захисту від небезпечних інфекційних захворювань. Водночас не всі люди впевнені в необхідності щеплень. Одні хвилюються через можливі побічні реакції, інші сумніваються в ефективності вакцин або довіряють суперечливій інформації із соціальних мереж. Такі побоювання можуть виникати як у батьків, які вирішують питання вакцинації дітей, так і в дорослих.

Сумніватися та ставити запитання — природно. Головне, щоб рішення щодо вакцинації ґрунтувалося на достовірній медичній інформації, а не на чутках і страхах.

Причини недовіри до щеплень можуть бути різними. Найчастіше люди бояться побічних реакцій, недостатньо розуміють механізм дії вакцин, мають негативний попередній досвід або отримують неправдиву інформацію з інтернету.

Іноді пацієнти вважають, що вакцинація не потрібна, оскільки певні інфекційні захворювання сьогодні трапляються рідко. Проте саме завдяки масовій імунізації вдалося значно зменшити поширення багатьох небезпечних хвороб. Зниження рівня охоплення щепленнями створює передумови для їх повторного поширення.

Насамперед важливо створити атмосферу взаємної довіри. Якщо людина сумнівається, не варто її засуджувати, висміювати чи примушувати змінити думку. Значно ефективніше спокійно обговорити причини побоювань і знайти відповіді на запитання.

Якщо ви хвилюєтеся щодо вакцинації, розкажіть про це своєму сімейному лікарю. Не соромтеся запитати, від яких захворювань захищає вакцина, які реакції можуть виникати після щеплення, чи існують протипоказання та що робити в разі погіршення самопочуття.

Особливо важливо обговорити з лікарем наявні хронічні захворювання, алергічні реакції, попередній досвід вакцинації та інші особливості стану здоров’я. Це допоможе визначити оптимальну тактику імунізації.

Усі вакцини, дозволені до застосування, проходять оцінювання якості, безпеки та ефективності. Після початку використання їхня безпека продовжує контролюватися.

Після вакцинації іноді виникають тимчасові реакції, зокрема біль або почервоніння в місці ін’єкції, незначне підвищення температури тіла, слабкість. Зазвичай вони минають самостійно. Серйозні побічні реакції трапляються рідко, проте потребують своєчасної медичної оцінки.

Важливо пам’ятати, що ризики, пов’язані з небезпечними інфекційними захворюваннями, для більшості людей значно перевищують ризики серйозних побічних реакцій після рекомендованих щеплень.

Соціальні мережі містять багато повідомлень про нібито небезпечні наслідки вакцинації. Проте особисті історії, анонімні дописи та емоційні відео не завжди підтверджуються науковими доказами.

Перш ніж довіряти такій інформації, варто перевірити її походження. Надійними джерелами є офіційні ресурси Міністерства охорони здоров'я України, Центру громадського здоров'я МОЗ України, Всесвітньої організації охорони здоров'я та консультації кваліфікованих медичних працівників.

Якщо ви почули суперечливу інформацію про певну вакцину, обговоріть її з лікарем. Фахівець допоможе відрізнити науково підтверджені факти від поширених міфів.

Особливе значення вакцинація має для захисту дітей, людей старшого віку та осіб із підвищеним ризиком тяжкого перебігу інфекційних захворювань.

В Україні з 1 січня 2026 року діє оновлений Національний календар профілактичних щеплень, який передбачає обов'язкову вакцинацію проти 11 інфекційних захворювань. Щеплення, включені до Календаря, проводяться безоплатно.

Пам'ятайте: якщо ви сумніваєтеся щодо вакцинації — не залишайтеся зі своїми запитаннями наодинці. Зверніться до лікаря, отримайте достовірну інформацію та зробіть усвідомлений вибір на користь захисту здоров'я.

Вакцинація — це турбота про себе, свою родину та безпеку суспільства!

Дізнатися про наявність вакцин в медичних закладах Донецької області можна на офіційному сайті ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» **за посиланням** ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» https://dn.cdc.gov.ua/citizens/vaccination/

Як говорити з пацієнтом, який сумнівається у вакцинації:

довіра, розуміння та обґрунтований вибір

Слухайте, пояснюйте, підтримуйте. Разом ми можемо допомогти пацієнту зробити усвідомлений вибір на користь вакцинації!

Вакцинація — це турбота про себе, свою родину та безпеку суспільства!

- Слухайте без осуду
- Надавайте достовірну інформацію
- Обговорюйте з лікарем індивідуальні ризики
- Перевіряйте джерела інформації
- Особливу увагу приділяйте дітям, літнім людям та особам з груп ризику